

En gammel fynsk Digterinde.

Kvindepoesi fra den lærde Tid.

En Efterligning af „Peder Paars“.

En Rejse fra Faaborg til Lyø.

For et Par Hundrede Aar siden maatte en Dame, for at blive anset i gode Kredse, kunde „gøre Vers“. Saa havde hun hævet sig i Klasse med de højt ansete lærde Damer. Hvorledes Versene var, tog man stundom ikke saa nøje.

I F. C. Schönau's „Samling af danske lærde Fruentimer“, 1753, hvori en Række af Datidens Kvinder, „som ved deres Lærdom, og udgivne eller efterladte Skrifter have gjort deres Navne i den lærde Verden bekendte“, er biografisk skildret, ledsaget af Prøver af deres Digtning, findes i første Bind, Side 572, i Stykke XX, omtalt en Mette Kirstine Blok.

Udgiveren skriver følgende:

Da der ved Trykken allerede var avanceret med denne min Samling af Danske lærde Fruentimer til *Litera F.*, bekom jeg uformodentlig Efterretning om en skøn nye Dansk Poetinde, og, uagtet jeg haver foresat mig at antegne disse Danske lærde Fruentimers Navne efter Alphabet, saa haver jeg dog ikke kunnet bære over mit Sind, at

lade denne vakkere Poetindes Navn udeblive til næste Samling, men haver i visse Henseender fundet mig beføjed til at indlemme det strax i denne første Samling, og skal hendes Navn ellers staae i denne min Samling om Danske lærde Fruentimer imellem Sophie Bilde og Hedevig Margrethe Bornemann pag. 165. Denne Danske Poetindes Navn er:

Mette Kirstine Blok,

født 1722, d. 12. April, hendes Fader var *Licentiat* Matthias Blok Stift-Provst i Odensee til Dom-Kirken, som døde 1729, og ligger begravet i Dom-Kirken samme Steds. Hendes Moder Sille Karstens-Datter, Magister Jørgen Karstens, *Assessor i Consistorio* og Stift-Provst ved Dom-Kirken i Odensee, hans Datter. Denne vor Danske Poetinde Mette Kristine Blok, som er en Søster af Hr. Magister Blok Præst til Qvisthuset og tredie Capellan til Holmens Kirke her i København, lever endnu i Odensee, og der opholder sig hos sin Moder i sin Jomfrue-Stand, hvor hun med Poesi og Læsning henbringer sin ædle Tiid. Tvende smukke Prøver paa hendes skønne og flydende Poesi ere mig meddelte af hendes Broder forbemeldte Hr. Magister Blok, den Første er et Vers forfattet til vor allernaadigste Konges, Kong Friderich den Femtes og høysalig Dronning Lovises høje Salvings-Fest, som ikke nogensinde haver vært trykt, den anden Prøve er en Poetisk Beskrivelse om en liden Reise, Jomfruen gjorde engang, og er som en liden *Imitation* af Peder Paarses Reise fra Callundborg til Aars, denne Prøve er meget vel forfattet, fuld af muntre og artige Indfald og behagelig at læse.

Det tredie Digt er: „et lille Vers, som ieg gjorde i Vinter over tvende Hane-Kyllingers strid, hvor af den ene var min Søsters og den anden min.“

KVINDEPOESI FRA DEN LÆRDE TID 89

Der meddeles i alt tre Prøver, og Udgiveren skriver til sidst: „Disse Vers haver jeg bekommet af Jomfrue Blokkes Hr. Broder velærværdige og høylærde Hr. Magister Blok, og ere skrevne med den lærde Jomfrues egen Haand.“

Det andet Vers er en poetisk Skildring af

En Rejse fra Faaborg til Lyø

og er følgende:

Du skriver, søde Ven, at ieg dig skulde sende
 Et Vers om Reysen min, og hvordan den fik ende
 Da kan ieg svare dig, ieg aldrig tænkte paa,
 Om slig Bagatel at lade Vers udgaa.
 Dog om de kunde til Fornøjelse dig blive,
 Da vil jeg derom strax dig Efterretning give.
 Endskjøndt at intet ret mærkværdigt hændte sig.
 Som er at skrive værd, dog kand ieg sige dig,
 At ieg den 13de af sidste Maanedes Dage
 Med Søster *Anna* her fra Byen monne age
 Og med et deyligt Væyr kom lykkelig af sted
 Og vel til Faaborg ind, før Soelen den gick ned.
 Men som det icke var min Tanke der at blive,
 Saa vilde jeg kun der den samme Nat fordrive
 For strax om Morgenen at seyle over Strand
 Til Reysens rette Maal, det smucke Lyøe Land.
 Den Tid, det nu blev Dag, begyndte Soelens Lue
 At søge vanlig Sted paa Himlens runde Bue;
 Thi kasted ieg gesvindt mig mine Klæder paa
 Og med mit Følgeskab til stranden monne gaa.
 Der blev ieg neppe vaer *Neptuni* vaade Rige,
 Hvis Bølger samme Tid gick gandske let og lige,
 Før ieg en liden Baad i Siun og Øye fick,
 Som med forønsked Vind ret indtil Broen gick.
 Men det, som voldte mig den største Lyst og Glæde,
 Var en Veninde,¹⁾ som sig hafde taget Sæde
 I samme lille Baad og seyled denne Søe,
 Kun for at hente os til hendes føde-Øe.

¹⁾ Jomfru Anna Elisabeth.

Den eeneste Fortred, vi hafde nu, var dette,
 At vi os icke strax i Baaden kunde sette;
 Thi som det til Uheld var Marcked samme Dag,
 Saa maa du troe, at det var ey saa let en Sag.
 Thi Folkene, de bad da om Forlov at løbe
 Til Klokken den var 3., fordi de skulde kiøbe
 Sig et og andet hiem ved slig beleylig Tid,
 Hvortil enhver i sær nock gjorde ald sin Flid.
 Vi maatte da igien forføye os tilbage
 Til vores *Logement* og Middags Maaltid tage.
 Jeg ventede derpaa til Klokken den var tre,
 Men vores Styre-Mand lod sig endda ey see.
 Imidlertid, da sneeg sig *Phæbus* til en Side
 Og lood sig icke see med sine Straaler blide,
 Men Vinden der imod med hendes huule Mund
 Oprørte Bølgerne fra Havets dybe Grund.
 Til sidst saa kom da den, os skulde overføre,
 Og sagde, at hand nu sit beste vilde gjøre;
 Men det umueligt var med slig contraire Vind
 Før Natten den gick paa, at kunde løbe ind.¹⁾
 Betænck nu, Hierte Ven, hvordan ieg var til mode,
 Selv Dødens Frygt og Skreck udi mit Hierte grode.
 Ja *Neen* selv, som dog er altid flinck og keck,
 Blev baade hvid og rød af overmaade Skreck;
 Og tænckte skulde ieg mit unge Liv saa vove,
 Ney, Ney, ieg end i Nat i denne Bye vil sove,
 Dog tænck kun ey, min Ven, at hun sig mercked lod,
 At hun omzirkled var med sligt Frygtagtigt Blod.
 Men sagde derfor saa, min Ven, det maa saa blive.
 Min Søster taaler ey paa Søen sig at give,
 Jeg i ald Sandhed vist forsickred er derpaa,
 At hun umuelig kand den Nattekuld udstaa.
 Thi er det best, at I paa Reysen eder giver,
 Og om det bedre Veyr endnu i Morgen bliver,
 I da vil komme for at hente os igien,
 Hvor til Hand svared ia og reyste fra os hen.
 Men Jomfruen Hun blev endda hos os tilbage,
 Fordi hun vilde os om Morgenen ledsage,

¹⁾ Ieg betiener mig her af den samme Talemaade, som hand brugte.

KVINDEPOESI FRA DEN LÆRDE TID 91

Skiondt der blev intet af, thi *Aeolus* blev vred,
 Saa ieg ey større Storm kand mindes være skeed.
 Saaledes kom en Dag, en ånden gick til ende,
 Og Vinden vilde sig for os ey bedre vende,
 Indtil d. 17de, da det til syne lod,
 Som Veyret bedre var og Vinden den blev god.
 Vi sendte hastig Bud til Stranden for at høre,
 Om der var ingen Baad os kunde over føre,
 Men ingen fandtes der, og ingen heller saae
 Man i det viide Hav paa Bølgerne at gaa.
 Thi, sagde Jomfruen, vi faar os end umage
 Til neste Bonde-Bye i denne Dag at tage,
 Der kand vi faa en Baad udi en hast og iil
 Og har at seyle saa til fulde ey en Miil.
 Det fandt vi da for godt og var saa snar og fage,
 At vi fick neppe tid vor Morgen *Thee* at tage.
 Men da vi kom der til, var Manden reyst af Bye,
 Og sig et farligt Væyr da reysede paa nye.
 Men om jeg skulde dig vort *Logement* beskrive,
 Da maatte det dig vist til Latter Aarsag give,
 Der var umageligt og mørckt i hver en Vraa,
 Og vi for Regn og Blæst ey ud af Døren saae.
 Nu loe vi af os selv, nu sang vi Jamers Tone,
 For Tiden den var lang, men strax kom Huusets Kone,
 Var deylig snacksom, ung, ia, var det eneste,
 Som i det heele Huus var værd engang at see;
 Hun bød os strax til Bords, men vidste ey til fulde
 Om Hun engang en Dug paa Bordet brede skulde,
 Der blev og intet af, ieg spiste lige glad
 Af hendes steegte Aal, som var en lecker Mad.
 Vi hafde Brød selv med os i en Løme,
 Og Konen bar for os et Krus med gammel Mome.
 Jeg aad og drack den Tid, at hafde du det seet,
 Din Mave du da vist til skænde skulde leet.
 Da ieg var bleven mæt, stod end en Sorg tilbage,
 Som gav mig Aarsag til vemodelig at klage,
 Thi der var intet *Thee* at faa i dette Huus,
 Men maatte nøyes med godt Øl af Konens Krus.
 Jeg fik en gammel Bog, som var ret smuck, i Hænde,
 Og denne bragte ieg den matte Dag til ende.
 Min Søster gick omkring, som sig en Pige bør,

At see, hvor Folckene omgickes Hamp og Hør.
 Det blev saa tilig Mørkt i vores fæle Stue,
 At sig den ene for den anden maatte grue,
 Og blev saa tvungen til at sidde paa et sted,
 Thi gulvet var af Leer i Bancker op og ned.
 Derpaa kom Manden hiem og helsede med ære
 Og bad hans Hustrue et Lys for os indbære.
 Hand var maneerlig nock og ret en yndig Mand,
 Hvis Lige ieg ey før har seet i saadan stand.
 Hand bad, og Konen strax hun Bordet skulde brede,
 Til hvilcket hun og var parat og gandske rede,
 Og gav os, som du veed er vanlig Fyenboe Kost,
 En lecker Bogvedgrød, som døped var i Most.
 Saa skulde vi os nu til Roelighed begive,
 Men hvordan Sengen var, det kand ieg ey beskrive.
 Dog dette veed ieg nock, at ingen Søvn ieg nød,
 Før Morgen-Rødens glands igiennem skyen brød
 Da ieg nu hafde lückt de trette øyne-Laage,
 Kom Manden til os ind og bad os alle vaage,
 Thi vinden, sagde hand, er bleven temelig,
 Dog viser Himlen, at den snart forandrer sig.
 Jeg saae mig tvungen da, min søde Søvn at bryde,
 Thi det var da ey Tid den længere at nyde,
 Men sprang af Sengen op og med min Morgen-dragt,
 Paa veyen mig begav og gick af ald min magt.
 Den vey var mig saa lang, som den fick aldrig ende.
 Nu gick ieg sagte lidt, nu tog ieg til at rende,
 Kort sagt, ieg endelig med stor besværlighed
 Gick dene lange vey og kom til stranden ned.
 Der kom ieg neppe ned, før det tog til at regne
 Saa stenck og tet en Regn, da løb ieg allevegne
 I Skoven rundt omkring, indtil ieg fandt et Træ,
 Hos hvilcket ieg endda nød nogenlunde læe.
 Men see, ieg fick end meer, hvorfor ieg maatte grue,
 Mand blev paa himlen vaer en spragled Regne-bue,
 Thi kom vor Styre-Mand og sagde, dette maae
 Og kand os andet ey end heftig uveyr spaa,
 Det stod ey længe paa, før det blev sandt, hand spaade,
 Der kom en Kuule vind, som var saa overmaade,
 At Havet brused op og i et Øyeblik
 Ved dene stercke Storm en gruesom Syne fick.

KVINDEPOESI FRA DEN LÆRDE TID 93.

Jeg sad imidlertid i en elendig maade;
 Thi Regnen holdt ey op, før vi var alle vaade.
 Saa snart mit Træ blev vaadt, saa drasled vandet ned
 Af same, saa ieg der fandt liden Sickerhed.
 Saaledes bragte ieg en time snart til ende,
 Før Manden kom og gav os disse ord til kiende:
 At veyret bedre var, og om vi hafde Mod,
 Hand kunde seyle nu; thi vinden den var god.
 Den Frygt, ieg da fornam, ieg neppe kunde dølge,
 Men *Neen* sagde strax Hun færdig var at følge,
 Thi maatte ieg, endskiønt det var mig haart i mod,
 Den første være, som i Baaden satte Fod.
 Nu var ieg tvungen til med ald min Frygt at tie,
 Endskiønt mit Hjerte sig af Angest none vrie,
 Thi nu stod Baaden høyt, nu løb den lige ned,
 Og Bølgene sig ind hen over bredden sled.
 Men der gick ey engang en time slet til ende,
 Saa lod sig Soelens skin igien paa Himlen kiende,
 Jeg hørte da med hast af Mandens egen Mund,
 At vi var komen nu at staa paa Lyøe Grund.
 Hand spurde mig strax ad, om hand os skulde bære
 Til Landet, eller vi i Baaden vilde være
 Et lidet øyeblik, imens hand kunde roe
 Os til den rette havn, som kaldes Boste-Broe.
 Det sidste siuntes mig da nock, ieg vilde have,
 Thi tog han seylet ned og lagde det i lave,
 Og med sin *Camerat* gav sig saa til at roe,
 Indtil de satte os paa før omtalte Broe.
 Nu var mit Hierte let, og ieg var fuld af glæde,
 Og som ieg vilde nu hen op ad Broen træde,
 Jeg da ved stranden saae en liden Bondedreng,
 Hvis vogn og Heste stod i same Marck og Eng.
 Jeg gick til hannem hen og bad hand vilde tage
 Mit Tøy paa vognen sin og op til Byen age.
 Hand gjorde, som ieg bad, og lagde Tøyet ned,
 Og ieg og *Neen* kom endda paa vognen med.
 Da viiste hand sin Konst, hvor flinck hand kunde kiøre.
 Og vidste Svøben sin saa konstelig at røre,
 At i et Øyeblik med et fornøyet sind
 Os vores lille Kudsk i Byen bragte ind,
 Hvor vi da alle blev med Høflighed modtagen,

Og som det var endda ey meget høyt paa Dagen,
 Da fick ieg deylig Thee og blev saa magelig,
 At ieg det, lille Ven, kand ey beskrive dig,
 Nu glemte ieg da snart den forbigangne Møye,
 Thi her var Leylighed hver dag sig at fornøye,
 Ja dette *Logement* var i en anden stand,
 End det, ieg sidst forlod udi mit føde Land.
 Her var nu Glæde nock og Tidsfordriv at finde,
 Thi om mand hafde lyst at vilde være inde,
 Da sad den rare Mand og med sin Harpe-Klang
 Os Tiden saa forslog, at den blev aldrig lang.
 Men gick ieg uden for, da fandtes der end mere,
 Som kunde andet ey end alle *divertere*.
 En deylig Have man for sine øyne saae,
 Hvis overflødig Frugt omkring paa græsset laa.
 Kort sagt, ieg blev saa her i 10 samfulde Dage,
 Før ieg begynte paa min reyse hiem at mage,
 Og var imidlertid i Sindet mere froe,
 End du, min lille Ven, kand tæncke eller troe.
 Men dette hialp nu ey, ieg maatte mig begive
 Paa reysen hiem igien, her var ey sted at blive;
 Thi tog ieg Afsked og paa vognen satte mig,
 Saa ieg til stranden kom ret vel og magelig.
 Der laa da vores Baad med fulde Seyl til rede,
 Og Jomfruen hun var endda hos os til stède,
 Som for at lade see, hun var en erlig Ven,
 I Baaden sig begav at følge os igien.
 Nu var os vinden god og gandske uden Fare,
 Saa ieg, der ellers er saa bange som en Hare,
 Var gandske uden Frygt og i et øyeblik
 Mit kiere føde-land i siun og sigte fick.
 Vi kom da vel i land, og ieg med største Glæde
 Gik lidt i Skoven ind for der at tage Sæde,
 Imens den ene Karl til neste Bye gick hen
 At skaffe os en Vogn hos en hans gode Ven.
 Men see, imens hand løb i Byen allevegne,
 Begyndte det saa tet og vædelig at regne,
 At ieg, som same Tid i Skoven roelig sad,
 Fick Reyse-Kappen paa og blev ey meget glad.
 Men det var kun en Dyst, som endte sig dog fage,
 Thi stod ieg op og gick nu frem og nu tilbage,

KVINDEPOESI FRA DEN LÆRDE TID 95

Til Vognen endelig omsider lod sig see,
Hvor vi os satte paa, saa snart det kunde skee.
Vor Jomfru seylede da til sit Hiem tilbage,
Og vi kom i en hast paa Vognen op at age
Og kom saa lykkelig og uden meer Fortred
Den same Aften til mit Hiem og Føde-sted.
Og dermed haver da mit lange vers en Ende,
Som ieg allene skrev, paa det du kunde kiende,
At ieg dig lydig var og gjorde, som du bad.
A Dieu, min søde Ven, dig Himlen giøre glad.

Foruden at Skildringen giver et litterært Billede fra
forrige Tider, rummer den tillige et reelt Tidsbillede af
Rejselivets Besvær i svundne Dage. En Tur fra Odense
til Lyø kostede en Overfart paa fem Dage — og saa var
det endda ingen Far-i-Mags Tur.

Ved *Christine Reimer*.
